

ALGEMEEN

VOORBEREIDING TA TME MET ANASTOMOSE/NAAD

BIJLAGE BIJ ONC-208 DARMKANKER, FASE VAN OPERATIE

TaTME staat voor Transanale Totale Mesorectale Excisie. Deze operatie wordt toegepast om tumoren te verwijderen die zich in het laatste deel van de dikke darm (de endeldarm) bevinden. De chirurg opereert hierbij zowel via openingen in de buik (kijkoperatie), als via de anus. De chirurg legt u uit hoe de operatie in zijn werk gaat.

Nadat de endeldarm met de tumor verwijderd is, probeert de chirurg de overgebleven darmdelen weer aan elkaar te verbinden. Een dergelijke verbinding noemt men anastomose of naad. Soms krijgt een patiënt een (tijdelijk) dunne darm stoma aangelegd; een kunstmatige uitgang voor de ontlasting. Zo kan de anastomose/naad rustig genezen. Als de darm is hersteld en de anastomose/naad niet lekt, wordt het tijdelijke stoma weer opgeheven. In principe gebeurt dit binnen drie maanden na de operatie.

Als u een TaTME met anastomose/naad krijgt, moet de darm voor de operatie schoon zijn. U moet zich daarom de laatste dagen voor de operatie op een bepaalde manier voorbereiden. Hoe u dit doet leest u in deze folder. **Het is belangrijk dat u deze informatie goed leest en de instructies volgt.**

Zit de tumor heel laag in de endeldarm, dan kan het zijn dat de chirurg ook de anus moet wegnemen. Er kan dan geen anastomose/naad gemaakt worden en de chirurg legt een blijvend darmstoma aan. Als er geen anastomose/naad wordt gemaakt, dan is de voorbereiding zoals in deze folder beschreven niet nodig.

Als de chirurg verwacht dat u een (tijdelijk) stoma moet krijgen, geeft de stoma-verpleegkundige u hierover voor de operatie nog uitgebreide informatie.

HOE BEREIDT U ZICH VOOR OP DE OPERATIE?

Gebriikt u ijzertabletten?

IJzertabletten zorgen voor een zwarte aanslag op het darmslijmvlies. Het beste is om 10 dagen voor de operatie te stoppen met de ijzertabletten, maar overleg altijd met de arts die de ijzertabletten heeft voorgeschreven.

Bent u diabetespatiënt?

Als u diabetespatiënt bent, moet u speciale maatregelen treffen. Vraag naar de speciale voorbereidingsfolder voor diabetespatiënten, of neem contact op met de diabetes-verpleegkundige.

Laxeermiddelen

Het is belangrijk dat de dikke darm helemaal leeg is voor de operatie. Om de darmen goed schoon te spoelen gebruikt u de laxeermiddelen Bisacodyl en Moviprep. U ontvangt hiervoor een recept. U kunt beide middelen bij uw apotheek of bij de ziekenhuisapotheek ophalen.

LET OP!! Het is belangrijk dat u zich houdt aan de voorbereiding die in deze folder staat. Deze kan afwijken van wat er in de bijsluiter van Moviprep staat.

Vorbereiding twee dagen voor de operatie

- U neemt om 22.00 uur 2 tabletten Bisacodyl in van 5 mg.
- U gebruikt vanaf 2 dagen voor de operatie alleen nog vezelarme voeding. Het is belangrijk dat er in de darmen zo weinig mogelijk voedselresten aanwezig zijn. Hieronder leest u wat u wel mag eten en wat u beter niet kan eten.

Wat mag u wel eten?

- Broodmaaltijden. U mag wel: beschuit, brood (wit- of lichtbruinbrood met margarine, halvarine of boter); chocoladepasta; ei (gekookt); hagelslag; honing; jam zonder pitjes; stroop; vleeswaren (magere).
- Fruit. U mag wel: appelmoes of vruchtenmoes; zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil.
- Warme maaltijd. U mag wel: aardappelen; groenten gaar gekookt: jonge bietjes, bloemkool, broccoli of worteltjes; kip zonder vel; pasta (zoals macaroni); rijst (wit); soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (maar zonder groenten); vis; vlees (mager, licht gebraden).
- Nagerecht. U mag wel: kwark; pudding; vla; yoghurt.

Wat mag u niet eten?

- Volkoren graanproducten. U mag géén: brood met zaden en volkorenbrood; volkoren of meergranen pasta; zilervliesrijst.
- Vezelige groenten. U mag géén: andijvie; asperges; bleekselderij; champignons; doperwtten; knoflook; mais; paprika; peulvruchten; prei; rauwkost; snijbonen; sperziebonen; spinazie; taugé; tomaten; ui; zuurkool.
- Fruitsoorten. U mag géén: aardbeien; bramen; druiven; gedroogde vruchten; grapefruit; kiwi's; mandarijnen; sinaasappel.
- En verder mag u géén: noten; pinda's; zaden.

Vorbereiding één dag voor de operatie

Zie ook het schema op de laatste bladzijde

- Vandaag gebruikt u alleen nog maar vloeibare voeding zoals vla, yoghurt, pap of gladde soep (zonder stukjes daarin).
- Om 18.00 uur drinkt u 1 liter Moviprep.
Leeg allebei de zakjes (A en B) in een maatbeker van 1 liter.
Doe daar 1 liter leidingwater bij en zorg dat het poeder goed is opgelost.
U drinkt iedere 10 minuten 1 glas van de oplossing tot deze op is.
- Vanaf 19.00 uur drinkt u heldere vloeistof, zoals water, heldere soep, vruchtensap zonder vruchtvlies, frisdranken, thee of koffie zonder melk.
- U drinkt deze dag in totaal 2 liter heldere vloeistof (zie schema).
- Wij adviseren u voor de operatie ranja te drinken. Dit voorkomt een honger- en dorstgevoel en heeft een positief effect op het herstel. Let op: Dit advies geldt niet voor patiënten met diabetes of met een vochtbeperking!! Bereiding van de ranja: Los 40 ml ranja op in 200 ml water. U drinkt vandaag om 17.00 uur 2 glazen en om 21.00 uur 2 glazen.
- Vanaf 24.00 uur 's nachts mag u geen vloeibare voeding meer eten.

Door het drinken van Moviprep merkt u dat u regelmatig naar het toilet moet. Uw ontlasting moet uiteindelijk uit een heldere (theekleurige) vloeistof bestaan. Als u daarover twijfelt, kunt u een paar glazen water extra drinken. Moviprep is niet zo lekker van smaak. Wat helpt is om het koud te drinken, wat druppels gezeefd citroensap toe te voegen of om het door een rietje te drinken. Lukt het niet om de Moviprep helemaal op te drinken? Meldt dit dan bij opname.

Vorbereiding op de dag van de operatie

- Vanaf 24.00 uur 's nachts mag u ook geen vloeibare voeding meer eten.
- U drinkt nog 2 glazen ranja. Zorg ervoor dat u de ranja uiterlijk 2½ uur voor de operatie opgedronken heeft. U mag namelijk de laatste 2 uur voor de operatie helemaal niets meer drinken (of eten)!

De voorbereiding is klaar als uw ontlasting na het drinken van de Moviprep uit een heldere (theekleurige) vloeistof bestaat, zonder vaste bestanddelen. Als u daarover twijfelt, kunt u een paar glazen water extra drinken.

Lukt het niet om de Moviprep helemaal op te drinken? Meldt dit dan bij opname.

Activiteit	Datum	Tijd
Operatie	--/--/----	
Stop met het innemen van ijzermedicatie	--/--/----	
Stop met in het innemen van bloedverdunners	--/--/----	
Start met vezelarm dieet	2 dagen voor de operatie --/--/----	
Neem 2 tabletten Bisacodyl 5 mg in.	2 dagen voor de operatie --/--/----	22.00 uur
Start met drinken van 1 liter Moviprep	1 dag voor de operatie --/--/----	18.00 uur
Start met drinken van 1e liter heldere vloeistof	1 dag voor de operatie --/--/----	19.00 uur
Start met drinken van 2e liter heldere vloeistof	1 dag voor de operatie --/--/----	20.00 uur
U mag niets meer eten	Dag van de operatie --/--/----	24.00 uur ('s nachts)